

Р. ТАГОР.

[РОМАНДАН ПАРЧА]

Кека адибимиз Тухтасин Жаолов бадий таржима соҳасидаги фаолиятини давом эттириб, сўнгги йилларда машҳур ҳинд ёзувчиси Рабиндранат Тагорнинг яна уч нафис романини ўзбек тилига таржима қилди. Булардан «Кўзга тушган чўп» яқиндагина босилиб чиқди. «Бибха соҳили» ва «Донишманд Ража» романи ҳам тез фурсатда китоб бўлиб чиқади.

БИРИНЧИ БОБ

Тун ярим кечадан оғди. Шамоат тинди, ҳатто дарахдаги янграклар ҳам қайт эتماйдди. Протагистнинг тўғич ўғли шаҳода Удоитто Утрибди, унинг ёнида—рафиқаси Шурома.

— Агар мен подшоҳ саройида шаҳода бўлиб эмас, буюк Жайсур хўмдорнинг олдидан бир фуқаро бўлиб дунёга келганимда бахтиёр бўлардим. Агарда мен хўмдорнинг тўғич ўғли, унинг тахти, давлати, хўрмати, шўхрати ва нуқрати бориси бўлмаганимда, муқаррар бахтиёр бўлардим. Бироқ, эндиликда, қандай савоб ишлар қилиб ўз тандирининг таътир қила оламан?

Шурома эрининг кўлини қисиб, гаггини кўзларини ундан узолмай, оғир хўрсидди. Еш шаҳоданинг хоҳишлари рўйга чиқши учун у ўз жонини ҳам беришга тайёр эди. Бироқ, у эрини кўрсан қилганда ҳам бу рўйга чиқмасди.

— Мен подшоҳ оиласида туғилдим, шунинг учун ҳеч нарча бахтиёр бўлолмайман, — деди Удоитто. — Подшоҳ оиласида бола эмас, ворислар туғилди. Эзимни танганимдан бўён отам шудом менга синови назар билан қаради: у эришган шўхрат, иззат-обрўнинг муносиб давомчиси бўла оламанки, авлодларимизнинг яшаш-гуллуши учун қора-тадбир кўришга, мамлакатни қорғаш қилиш каби оғир юкин кўтаришга қодирманми? Эрим — отамнинг фири-зири эрим — отамнинг қалбидан меҳр-муҳаббатини сиқиб чиқарган. Бироқ, унинг ис-таклари рўйга чиқши билан лана ҳамма нарса ўз аслига қайтади.

— Сен оқилсан, Шурома, узоқни кўрасан. Аммо шу ўринда ангилмагансан. Нахотин, хоҳиш-хотин чегараси йўқлигини билмаган. Агар отам ўз интиларига эришса, қўлга киритганини йўқотиб қўймай, деб хавфсизра бўларди. Кенгайган давлатни бошқариш тобора қийинлашиб боради, унда мен, отамнинг фикрича, сирали унинг ўзини босолмайман.

Шурома ҳаммасини яхши тушушса ҳам, охири хайри бўлади, деб ишонган келарди. Ишонч эса, мазлумини, кўпинча ақлдан устун келарди.

— Менга раҳи қилиб назар солганларидан нафратомуз қарашдан ортинроқ алам қилардим. — давом этди Удоитто. — Шундайлардан беозор бўлиб, мен вақт—вақт бобом хузурига, Райгорга қочиб борардим. Отам мени қилмасдим. У ерда қандай яшар яшарим-а! Табиати тоғдай яшар қилмади, қилмади! Қилмади қилмади, аҳоли билан шўх-батлашини, кеча-кундуз шўх-либосим киймай юришим мумкин эди. Сен ўзинг ҳам билсан меннинг бобомни, унинг ёнида ҳамма гаиларини, шўх, ваҳималарини унутиб мумкин. Бобом мурнасан да кувонч суҳбатларини марсадан ало қиларди. Шодлиги, осудалиги уни ҳаммиша қуршаб турарди. Унинг отонасидан ҳатто ўтган ҳамон мен ўзимни Жайсур шаҳодасини эганимни унутман. О, бу қандай ҳаловатбахш эди.

— Нихот меннинг қоним совиб, кўриб-кечирганларим дахшати туш эмас, унгида рўй берган воқеалар эганимни пайнаганимдан сўнг аҳолиим не кечганини сўз билан ифода қила олмайман. О, мен қандай ўш тубан кетганим-а! Узим эса маҳкам қарнига тушиб кетганимни, тепада зулмат туни қулоқлашганимни пайнамаган. Бобом мени ўз хузурига чорлатди, бироқ мен қайси юзим билан унинг қаршида тура олардим? Ночор Райгордан кетишга аҳд этдим. Аммо бобом менсиз зерикарди, шу вақтдан менга яна одам юборди. Бироқ, мен шундай хижолатда эдимки, бобомнинг хузурига қайтишга юзим чидамади. Охири сингилми Бибха билан мени кўриш учун бобом бечора ўзи кўриб келди. Мен бироқ оғиз таъна ақитмадим, у лоқал нега ўзон бормай қолганимни сўрамади ҳам, фақат бизга қараб шодлиқдан куларди холос.

Удоитто юмшоқ табассум этиб, меҳр билан Шуромага қаради. Эри нима дейишини пайқаб, у ҳамон билан ерга кўз тикиди. Шаҳода хотинини яқинроқ силкиди, унинг бошини охирагина Руқийини билан учурашди.

— Яна Руқийини! — ижирганди Шурома. — Бу хилофини яна эшитишга тобу тоқатим йўқ. — Йўқ, эшитиб қилмади! Бу хотира меннинг юрагимни муқам сиқиб юради. — Базан назаримда бировнинг олдига шу даврданимнинг осилмас юрагим торс бринди хотирга туолади. Ҳозир сенига бу саргузаштин хикоя қилиш мен учун уят, оғир, бироқ шундан бошқа чорам йўқ. Қачон орадан бу хижолат кўтарилиб, гуноҳим юваганини ҳис этсам, бу хушудда қайта оғиз оймаган.

— Қанақа гуноҳ бўлсин, азизим! Биринчи биров гуноҳ қилган бўлсангиз ҳам ўз ихтиёрингиз билан қилмагансан. Ахир мени сиқиб билмаганми? Нахотин тангирим сизнинг қалбингиздан бе-бахор бўлса?

— Руқийини мендан уч еш катта тул хотин эди, унинг Райгордан бошлана топиши бобомнинг марҳамати, албатта. Аммо мени қандай қилиб ўз дониға туширганини ҳанузга қиламан. Юрагим қийм пайти офтоб жазирасида қолгандай лониллаб ёнарди. Дахшати олов вуқумини қараб олди, мен теварак атрофинида ҳеч нарсами кўрмасдим, бутун борлик шафқат туманидай туоларди менга. Қонларим туғун ура бошларди. Асар сираам бовар қилимайдиган нарсалар бўладигандай туоларди. Мен яхшини ёмондан, фарзонани аҳмадондан фарқ этолмай қолдим; илгарги бундай ҳолат сираам рўй бермаган эди, тангирим бундан кейин ҳам кўрсатмасин уни. Тўсатдан бутун оламини меннинг зафи, тажрибасиз юрагимга қарши қўзғаб, бир онда уни ўш тулқинга айлан-тиридан мурод нима эганимни фақат парвардигорининг ўзи билди. Назаримда меннинг бечора юрагимга қанқатиқ зарба бериб, уни эзиб, сўнг тулпоққа айлан-тириш учун оламинг ҳамма кучлари бирлашгандай туоларди. Кейин, кўнглим бир оз тинчиган, унга шу қадар гўёро қўнган.

(ДАВОМИ БОР).

Спорт

РОЗА БАБИЧ — СССР ЧЕМПИОНИ

Енгил атлетика бўйича СССР чемпионатида иштирок этган республикамиз спортчилари бир қатор муваффақиятлари қўлга киритдилар. Айниса, гузарувчи Роза Бабиичнинг юзасига қўйилди. У 200 метр масофага тўсқинлар оша югуришда 26,7 секунд натижа кўрсатиб, маррага биринчи бўлиб етиб келди ва СССР чемпиони деган фахрли унвонга сазовор бўлди.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Бутувниттоқо ёшлар спорт ўйинларининг финал босқичида волейболчи ёшларимиз катта муваффақиятга эришди. Ўқувчиларнинг Бутувниттоқо спартакиада чемпиони бўлган волейболчи қизларимиз бу сафар фахрли туртинчи ўринни эгаллашди. Биринчи марта финалда ўйнаган ўспириларимиз эса олтинчи ўрин билан кифойландилар.

СССР КУБОГИ УЧУН

11 ва 12 июль кунлари футбол бўйича СССР Кубоги учун биринчи чорак финал учрашувлари бўлиб ўтди. Ереваннинг «Арабат» футболчилари мамлакат чемпиони — Ворошиловграднинг «Заря» командасини қабул қилиб, 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Днепрпетровскда бўлган «Днепр» — «Спартак» (Москва) ўйинида ҳисоб очилгани йўқ. Киев динамочилари Москвада Марказий Армия спорт клуби футболчиларини 2:0 ҳисобида енгишди. «Динамо» (Москва) — «Черноморье» (Одесса) учрашуви тажрибали динамочилар фойдага 3:0 ҳисобида туғайди.

ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

11 июлда Қоридда УЕФА (Европа футбол ассоциациялари иттифоқи) қўнғи совринлари учун навбатдаги мусобақаларга қўрға ташланди. Бу йил Европа совринлари учун тўрт совет командаси кураш олиб борди. Қўрға натижалари бўйича мамлакат чемпиони — Ворошиловграднинг «Заря» футболчилари чемпионлар Кубоғини қўлдан бермадилар. СССР Кубоғининг эгаси — Москва торпедчилари кубок эгалари Кубоғи турнирида Испаниянинг «Атлетико» (Бильбао) клуби билан беллашдилар. УЕФА турнирида Тбилиси ва Киев динамочилари қатнашдилар. 1/32 финалда тбилисликлар Софиянинг «Славия» клуби билан беллашдилар. «Фредрихстад» командаси билан учрашдилар.

ДОСАФ АХБОРОТИ

Денгиз кўпқураши бўйича Усмиллар билан эриқлар командалари ўртасида ўтказилган Ўзбекистон чемпионати ниҳоятга етди. Бу чемпионатда областларнинг терма коллективлари қатнашди. Ёш кўпқурашчиларнинг беллашувариди Сирдарё областининг спортчилари биринчи ўринни эгаллашди. Шахсий мусобақада республика чемпиони номини олинч учун кураш айниса кескин бўлди. Пойтахт областининг спортчилари 50 метр масофага илчич залибрий миятидан отишда, енгил атлетика яросида сузишда энг хуш натижа кўрсатган сен эганимиз, Шурома, узоқ вақт пайламай юрган эганиман. Энди, кўнглим нимани ахши деб гўвоҳлик берса, шунини қилшга тайёман. Меннинг сента ишончим шу қадар зўри, агар сен ёнимда бўлсанг, келажикни хайқимай назар сола оламан. Ажабо, сенинг нозик баданингга бундай фусундор кучини нима қойлади экин?

Тошкент денгизда Урта Осиё республикалари ва Қозондаги командалари ўртасида сувда моторли қанч спорт бўйича СССР Кубоғи учун саралаш мусобақалари бўлиб ўтди. Бунда Ўзбекистон терма коллективни гўлиб чиқиб, соврин учун курашин давом эттириш ҳуқуқи эга бўлди. (ЎТАГ).

ТИРИКЛАР САФИГА ҚАЙТИДИ

Ўш саккиз йилли Абдулла Исоқов бундан ўттиз йил муқаддам Кува районидagi «Социализм» колхозидан фронтга жўнаб кетар экан. «Йўқ, ўлган эмасман» деб, тириклигини ўзи исботлаши тўғрисида ўйламаган эди. Қисм командирлари уни ўлдига чиқариб, қариндош-уруғларига юборган қорахатни беор қилишга тўғри келди.

...Бу воқеа 1944 йилда бўлган эди. Олдин аскар Исоқов хизмат қилаётган қисм Виборг остоналаридаги шиддатли жангларда қатнашарди. Навбатдаги ҳужумлардан бирини фашистлар отган миниянинг бир парчаси Абдулгани йиқитди. Қўл пулемети унинг қўлидан тушиб кетди. Қаттиқ жанг суронида дўстлари ажал ёқасидаги Абдулгани саянтарлар олиб кетганини ҳам пайқамай қолди.

Хатони орадан яраим йил ўтгач, Абдулгани ўзи тузатиш ота-оналари фарзандларининг ўз қўли билан ёган мактубини олинди. Жароҳатлари тўзалган, у яна армия сафида қолди. Уруш қалқонида 1946 йилда кўкракига олтига жанговар нишонни тақинишга қўнғи келди. Ушайдан бери у қардон ерда хобқай-толмай меҳнат қилди. Абдулла 1966 йилда Наманган қишлоқ бўғалини техникумини шўхдаги ўнб тамомлаб, боғbon-агроном бўлиб ишлаётди. Унинг кўз остида 80 гектарлик кенг боғ, тоқзор қўлоқ ёган. Абдулла ани ўзининг жангадан шикоятини меҳнатда қўнғитиришда. Жанговар мунофотлари Енгил Ленин юбилея медални ҳам қўнғилди. Колхоз саяловчилари эса унга 15 йилдан бери шикоят билдириб, Октябрь қишлоқ Совети депутатлигига сайлаб келмоқдалар. У қишлоқ ёшлари орасида актив ҳарийватшпарварлик иши олиб бормоқда. В. ТАТАРИНОВ.

Сахалин ороли. Анива кўрғазининг кўрнисиши. О. Галушко фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Advertisement for 'Агар оч бўлсам...' (If I were free...) by G. Dzhilenev. It contains a list of questions and answers in a humorous style.

Advertisement for 'Суд залидан БОЗОРГА ЕТОЛМАДИ...' (From the courtroom to the market...). It contains a story about a man who was in court and then went to the market.

Advertisement for 'ЭЪЛОНЛАР' (Announcements) featuring a logo with a sun and the word 'ТЕАТР' (Theater).

Анжелина ва кирол — «ХИВА». Парм ибодатхонаси — ТЕЛЬМАН номли.

15 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).

14 ИЮЛЬ ҚИШКИ БИНОДА Ҳалқа — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (шофт соатларда, кечкурун).